

Förordning om ändring i gymnasieförordningen (1992:394);

utfärdad den 1 juli 2010.

Regeringen föreskriver¹ i fråga om gymnasieförordningen (1992:394)²
dels att 1 kap. 5 §, 5 kap. 20–21, 23–25 §§ samt 6 kap. 6, 8 och 9 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast efter 1 kap. 14 § och 5 kap. 13 § samt närmast före 5 kap. 20, 21, 23 och 24 §§ och 6 kap. 9 § ska utgå,

dels att 1 kap. 2, 7 och 11 §§, 2 kap. 19 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 5 kap. 2–4, 15–19 och 22 §§, 6 kap. 2–4, 7 och 10–12 §§, rubriken närmast före 5 kap. 15 § samt rubriken till 6 kap. ska ha följande lydelse,

dels att det i förordningen ska införas åtta nya paragrafer, 5 kap. 1 a, 16 a–16 c och 17 a §§ och 8 kap. 7–9 §§, samt närmast före 5 kap. 1 a §, 6 kap. 10 § och, 8 kap. 7–9 §§ nya rubriker av följande lydelse.

1 kap.

2 §³ I förordningen avses med

– *arbetsplatsförlagt lärande*: lärande på ett program som genomförs på en eller flera arbetsplatser utanför skolan,

– *fullständigt program*: betyg från kurser i en omfattning om 2 500 gymnasiepoäng enligt en individuell studieplan,

– *garanterad undervisningstid*: den minsta undervisningstid i timmar som eleverna ska erbjudas enligt 16 kap. 18 § skollagen (2010:800),

– *gymnasial lärlingsutbildning*: utbildning inom ett yrkesprogram som till mer än hälften genomförs på en eller flera arbetsplatser utanför skolan,

– *gymnasiearbete*: en uppgift om 100 gymnasiepoäng som eleverna genomför inom ramen för examensmålen,

– *gymnasiegemensamma ämnen*: de ämnen som ska ingå i programmen i den omfattning som framgår av bilaga 3 till skollagen,

– *gymnasiepoäng*: ett mått på studieomfattningen av en kurs,

– *karaktärsämnen*: de ämnen genom vilka ett program får sin karaktär,

– *nya kurser*: kurser som initieras av huvudmän eller av andra intressenter enligt 6 a § och som Statens skolverk har meddelat föreskrifter om enligt 6 §,

¹ Jfr prop. 2008/09:199, bet. 2009/10:UbU3, rskr. 2009/10:8 och prop. 2009/10:165, bet. 2009/10:UbU21, rskr. 2009/10:370.

² Förordningen omtryckt 1999:844.

Senaste lydelse av 5 kap. 20 § 2000:219.

³ Senaste lydelse 2010:235. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

– *programfördjupning*: sådana ämnen eller kurser som inom examensmålen kompletterar de gymnasiegemensamma och programgemensamma ämnena och som Skolverket meddelat föreskrifter om enligt 5 kap. 17 §,

– *programgemensamma ämnen*: kurser i gymnasiegemensamma ämnen utöver den omfattning som anges i bilaga 3 till skollagen eller andra kurser och som ska läsas av alla elever på programmet,

– *riksrekryterande utbildning*: en utbildning till vilken sökande från hela landet ska tas emot i första hand,

– *studieväg*: det program, och i förekommande fall den inriktning, den gymnasiala lärlingsutbildning eller den särskilda variant som eleven går på,

– *särskild variant*: en utbildning som enligt 2 kap. 2 § får avvika från vad som annars gäller för nationella program,

– *undervisningstid*: tid för arbete som planerats av lärare och elever tillsammans och som eleverna genomför under en lärares ledning,

– *yrikesutgång*: en benämning för en viss yrkeskompetens till vilken en kombination av kurser inom yrkesprogrammets programfördjupning leder,

– *yrikesämnen*: yrkesinriktade karaktärsämnen.

7 § Föreskrifter om ämnesplaner för yrkesämnen ska meddelas efter samråd med ett nationellt programråd.

11 §⁴ Huvudmannen beslutar om antalet undervisningstimmar för varje kurs och för gymnasiearbetet samt om fördelningen av undervisningstiden.

Huvudmannen ska redovisa hur eleven har fått sin garanterade undervisningstid.

2 kap.

19 §⁵ Förutom det som anges i 14 § ska ansökan innehålla uppgift om hur kravet på arbetsplatsförlagt lärande ska tillgodoses.

3 kap.

2 §⁶ Läsåret ska börja i augusti och sluta senast i juni. Huvudmannen får för en viss utbildning besluta om andra tider om utbildningsinslag förutsätter andra läsårstider.

Dagarna för höst- och vårterminens början och slut beslutas av huvudmannen. Det ska då beaktas om det finns elever som påbörjar grundutbildning som är längre än 60 dagar enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt.

5 § Elevernas skolarbete ska förläggas måndag–fredag och vara så jämnt fördelat över dessa dagar som möjligt. Skolarbetet ska också vara så jämnt fördelat över läsåret som möjligt.

När skolarbetet förläggs till en arbetsplats utanför skolan ska den arbetstid som gäller på arbetsplatsen tillämpas, om inte rektor beslutar annat.

⁴ Senaste lydelse 2001:56.

⁵ Senaste lydelse 2010:235.

⁶ Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

5 kap.

SFS 2010:1040

Gymnasiearbete

1 a § Rektor ska för varje elev utse en lärare att vara ansvarig för gymnasiearbetet.

2 § En elev som har ett annat språk än svenska som modersmål får läsa svenska som andraspråk som gymnasiegemensamt ämne i stället för svenska. Eleven får då läsa svenska som individuellt val.

3 §⁷ Om en elev ska läsa ett språk i gymnasieskolan och eleven har betyg i språket från grundskolan, ska undervisningen i gymnasieskolan utgå från grundskolans utbildningsnivå. En elev kan också läsa nya språk i gymnasieskolan.

De elever som har tagits emot till en gymnasieutbildning med tillämpning av 16 kap. 32 § skollagen (2010:800) ska erbjudas undervisning i engelska på grundskolenivå.

4 §⁸ Franska, spanska och tyska ska erbjudas både som språk som utgår från grundskolans utbildningsnivå och som nytt språk. Huvudmannen ska sträva efter att erbjuda undervisning i fler språk än franska, spanska och tyska.

Gymnasial lärlingsutbildning och arbetsplatsförlagt lärande

15 § Arbetsplatsförlagt lärande ska förekomma på alla yrkesprogram i minst 15 veckor. En elev som går på gymnasial lärlingsutbildning ska i stället genomföra minst hälften av sin utbildning som arbetsplatsförlagt lärande. Varje vecka som genomförs på en arbetsplats ska anses motsvara 23 timmars garanterad undervisningstid. Huvudmannen får besluta att arbetsplatsförlagt lärande ska finnas på högskoleförberedande program och får då också besluta om i vilken omfattning.

Huvudmannen ansvarar för att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet och att detta uppfyller de krav som finns för utbildningen. Rektorn beslutar om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras.

16 § Om arbetsplatsförlagt lärande inte kan erbjudas på ett yrkesprogram får utbildningen anordnas bara om

1. planerade platser för arbetsplatsförlagt lärande inte kan tillhandahållas på grund av omständigheter som huvudmannen inte kunnat råda över, eller
2. utbildningen av säkerhetsskäl inte kan förläggas till en arbetsplats utanför skolan.

Det arbetsplatsförlagda lärandet ska i de fall som avses i första stycket bytas ut mot motsvarande utbildning förlagd till skolan. Innan huvudmannen beslutar om detta ska samråd ske med det lokala programrådet. Om utbildning har skolförlagts på grund av vad som sägs i första stycket 1, ska huvud-

⁷ Senaste lydelse 2000:219.

⁸ Senaste lydelse 2000:219.

mannen vidta de åtgärder som behövs för att utbildningen så snart som möjligt ska förläggas till en arbetsplats.

16 a § För den elev som deltar i arbetsplatsförlagt lärande ska det utses en handledare på arbetsplatsen. Som handledare får bara den anlitas som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms lämplig.

16 b § För yrkesprogrammen ska det finnas ett lokalt programråd för samverkan mellan skola och arbetsliv.

16 c § Gymnasial lärlingsutbildning inom alla yrkesprogram får börja det första läsåret.

17 §⁹ Statens skolverk får meddela föreskrifter om vilka kurser som får erbjudas som programfördjupning för varje program. För högskoleförberedande program ska bland dessa kurser ingå kurser som kan vara särskilt meriterande vid urval eller på annat sätt vara av betydelse för högskolestudier. Kurserna ska rymmas inom respektive programs examensmål.

När Skolverket meddelar föreskrifter för högskoleförberedande program om kurser som kan vara särskilt meriterande vid urval eller på annat sätt vara av betydelse för högskolestudier ska Skolverket samråda med Högskoleverket.

17 a § Som programfördjupning ska huvudmannen erbjuda sådana kurser som Skolverket har meddelat föreskrifter om enligt 17 §. Huvudmannen beslutar för varje utbildning vilka av dessa kurser som ska erbjudas som programfördjupning.

18 §¹⁰ Huvudmannen beslutar om vilka kurser som ska erbjudas som individuellt val.

Eleven har dock rätt att som individuellt val läsa

1. en kurs i idrott och hälsa utöver vad som finns på studievägen,
2. minst en kurs i estetiska ämnen, och
3. de kurser som krävs för grundläggande högskolebehörighet på grundnivå om eleven går på ett yrkesprogram.

Undantag från vad som föreskrivs i andra stycket 1 och 2 får göras om det finns synnerliga skäl.

Statens skolverk får meddela föreskrifter om vilka kurser som får ingå i de ämnen som avses i 2.

För de elever som avses i 2 § respektive 7–13 §§ ska svenska som andraspråk eller modersmål erbjudas som individuellt val.

19 §¹¹ Statens skolverk får meddela föreskrifter om vilka kurser som är alternativa eller som överlappar varandra.

⁹ Senaste lydelse 2010:235.

¹⁰ Senaste lydelse 2006:951.

¹¹ Senaste lydelse 2006:951.

En elev får inte som individuellt val läsa en kurs som är alternativ till eller överlappar någon eller några av de kurser som ingår i studievägen i övrigt.

22 § En elev får delta frivilligt i undervisning i en eller flera kurser som ligger utanför elevens fullständiga program, om eleven på ett tillfredsställande sätt kan antas genomföra såväl kurserna på den ordinarie studievägen som de frivilliga kurserna. Beslutet fattas av rektor.

En elev på ett yrkesprogram har utan särskilt beslut rätt att som utökat program läsa de kurser som krävs för grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundnivå. Huvudmannen är dock bara skyldig att tillgodose detta om eleven senast vid utgången av det andra läsåret har anmält att han eller hon vill läsa de aktuella kurserna.

De elever som läser utökat program har rätt till garanterad undervisningstid utöver vad som föreskrivs i 16 kap. 18 § skollagen (2010:800) i en omfattning som kan anses rimlig.

6 kap. Behörighet, urval och förfarandet vid antagning

2 §¹² De sökande tas emot i början på utbildningen på ett nationellt program eller till en sådan nationell inriktning, särskild variant eller gymnasial lärlingsutbildning som börjar det första läsåret. Om antalet platser är färre än antalet sökande som ska tas emot i första respektive andra hand, ska ett urval göras.

Urval och antagning ska göras sakligt och opartiskt. Inför ansökan ska huvudmannen informera de sökande om huruvida huvudmannen har beslutat att tillämpa 3 eller 7 § och i så fall på vilket sätt.

För urvalet gäller i övrigt bestämmelserna i 3–5 och 7 §§.

3 § Huvudmannen får besluta om att ett begränsat antal platser (fri kvot) ska avsättas för dem som

1. på grund av särskilda omständigheter bör ges företräde framför de övriga sökande, eller
2. kommer från skolor vilkas betyg inte utan vidare kan jämföras med betygen från grundskolan.

Antalet platser som ingår i den fria kvoten ska utökas om sådana utlandsvenska elever som avses i 29 kap. 7 § skollagen (2010:800) söker till en utbildning.

4 §¹³ Övriga platser ska fördelas mellan de sökande med betygen som grund. Företräde mellan de sökande bestäms efter ett meritvärde. Meritvärdet utgörs av summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg. Betygsvärdet för betygen bestäms enligt nedan:

¹² Senaste lydelse 2007:641.

¹³ Senaste lydelse 2007:52.

Betyg	Betygsvärde
A	20
B	17,5
C	15
D	12,5
E	10
F	0

En sökande som gått förberedande dansutbildning i grundskolan med jämkad timplan och därför fått färre än 16 betyg i sitt slutbetyg ska ändå få sitt meritvärde bestämt efter 16 betyg. Uppräkningen av meritvärdet ska göras i proportion till de betyg som eleven har fått.

En sökande som efter avslutad grundskoleutbildning eller motsvarande fått betyg i något av grundskolans ämnen efter prövning eller genom studier på ett individuellt program får vid urvalet tillgodoräkna sig betygsvärdet av detta betyg.

7 § Om en utbildning kräver att den sökande har speciella färdigheter inom det estetiska området får huvudmannen besluta att vid urvalet, förutom till betygen, hänsyn ska tas till ett färdighetsprov.

Förfarandet vid antagning

10 § En sökande antas till en utbildning i gymnasieskolan vid början av ett nationellt program eller en sådan nationell inriktning, särskild variant eller gymnasial lärlingsutbildning som börjar det första läsåret. De sökande som tas in på ett program får då fördelas på undervisningsgrupper eller motsvarande med hänsyn till vad som är känt om deras kommande val av inriktning.

Inom de program som är indelade i nationella inriktningar, särskilda varianter eller gymnasiala lärlingsutbildningar som börjar det andra eller tredje läsåret fördelas eleverna inför det andra eller tredje läsåret på dessa studievägar.

11 § Efter urval bland de sökande ska huvudmannen preliminärt besluta om antagning. Beslutet ska fattas i början av vårterminen närmast före utbildningens start. För de sökande som vid ansökningstillfället inte har slutfört grundskolan eller motsvarande utbildning ska höstterminsbetyget från den högsta årskursen då vara urvalsgrund.

Det slutliga beslutet om antagning ska om möjligt fattas före den 1 juli det år utbildningen börjar.

12 §¹⁴ Huvudmannen får besluta om att en elev ska få byta studieväg om eleven uppfyller behörighetskraven för den önskade studievägen.

| Individuellt anpassat program

7 § En elevs utbildning får avvika från vad som annars gäller för ett nationellt program genom att vissa kurser byts ut om

1. utbildningen kan hänföras till ett nationellt program,
2. kraven för examen från det aktuella programmet kan uppfyllas, och
3. beslutet fattas före utgången av det andra läsåret.

Beslut om att byta ut en viss kurs får inte fattas efter det att eleven påbörjat denna.

| Reducerat program

8 § En elev kan befrias från undervisning i en eller flera kurser eller gymnasiearbetet om eleven önskar det och har påtagliga studiesvårigheter som inte kan lösas på något annat sätt.

Beslut om reducerat program fattas av rektorn i ett åtgärdsprogram. Det ska antecknas i den individuella studieplanen.

| Förlängd undervisning

9 § Huvudmannen får besluta att undervisningen på ett nationellt program för en elev får fördelas över längre tid än tre år, om eleven har läst ett reducerat program eller om det med hänsyn till elevens särskilda förutsättningar i övrigt finns särskilda skäl för det.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2013 i fråga om 6 kap. 4 § och i övrigt den 15 augusti 2010.

2. De bestämmelser som träder i kraft den 15 augusti 2010 ska tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2011. För utbildning som påbörjats tidigare gäller äldre bestämmelser.

3. Elever som har påbörjat sin utbildning före den 1 juli 2011 och som efter avbrott i studierna vill återuppta sin gymnasieutbildning efter den 1 juli 2011 och vilkas påbörjade utbildning inte längre erbjuds i gymnasieskolan, ska fullfölja utbildningen enligt de bestämmelser som gäller för utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2011. Detsamma gäller för elever som återintar i gymnasieskolan.

4. Om det finns särskilda skäl, får rektorn besluta att de elever som avses i 3 får fullfölja utbildningen enligt äldre bestämmelser.

På regeringens vägnar

JAN BJÖRKLUND

Claes Mårtensson
(Utbildningsdepartementet)

